

PB+

SKANDYNAWIA

Scandinavian-Polish
CHAMBER OF COMMERCEPuls
Biznesu

DODATEK SPECJALNY PULSU BIZNESU

Czwartek, 27 marca 2014

Skandynawowie stawiają na zielone

Dla wielu firm skandynawskich działania prośrodowiskowe to naturalny element strategii biznesowej

Anna
Golasa

a.golasa@pb.pl ☎ 22-250-29-21

Modernizacja browarów wywodzącego się z Danii Carlsberga obniżyła o 40 proc. emisję CO₂, duńska Grupa Lego w 2020 r. zamierza pozyskiwać 100 proc. energii ze źródeł odnawialnych, zaś powstała w Szwecji Ikea planuje zainwestować w energię odnawialną na świecie 1,5 mld EUR.

Skandynawskie firmy bardzo chętnie włączają działania proekologicznie do swoich strategii. Jednym z powodów jest znaczące wsparcie rządu dla „zielonych” inicjatyw, np. w Ministerstwie Spraw Zagranicznych Szwecji działa jednostka zajmująca się problematyką zrównoważonego handlu i biznesu, poza tym tamtejszy rząd ustanowił stanowisko ambasadora CSR.

– W 2007 r. Szwecja była pierwszym krajem, który wprowadził obowiązek publikowania raportów na temat

zrównoważonego rozwoju przez firmy państwowe. Raporty muszą być zgodne z wytycznymi Global Reporting Initiative (GRI). W 2012 r. Szwecja zrobiła kolejny ważny krok, jakim było zwrócenie się z prośbą do państwowych spółek o wyznaczenie kilku celów w zakresie zrównoważonego rozwoju i przekazanie informacji na temat ich realizacji w 2014 r. – tłumaczy Agnieszka Kowalcze, dyrektor Skandynawsko-Polskiej Izby Gospodarczej (SPCC).

► dokończenie na str. IV

► **WZÓR:** Szwedzi – obok Niemiec – są liderami w odzysku odpadów. Polscy przedsiębiorcy z sektora MŚP już od kwietnia będą się mogli uczyć systemowych rozwiązań gospodarki odpadowej na przykładzie Szwecji podczas szkoleń zorganizowanych przez Europejskie Centrum Przedsiębiorczości i PARP. (FOT. SOFIA SABEL)

REKLAMA

29723

ADVOKAT
TOMASZ NIERZWICKI

EOS-Advokat NIERZWICKI jest pierwszą i jedyną kancelarią radcowską w Oslo.

Reprezentujemy naszych Klientów w procesach sądowych, egzekucyjnych i negocjacyjnych zarówno w Norwegii, jak i w Polsce. Służymy również doradztwem prawnym w prawie norweskim i polskim.

W zakresie obu ww. systemów prawnych Kancelaria świadczy pomoc prawną koncentrując się na **prawie pracy, spółek, upadłościowym, transportowym, najmu i spadkowym**. Nadto zajmujemy się **sporządzaniem umów** oraz **dochodzeniem roszczeń** pieniężnych, w tym na podstawie orzeczeń wydanych w Polsce.

Obsługa prawna prowadzona jest w językach **norweskim, polskim, niemieckim i angielskim**.

EOS-Advokat NIERZWICKI
Munkeidamsveien 45 C (7. etg.)
0250 Oslo, Norway

post@eos-advokat.no
Tel.: (+47) 46 55 00 18
Faks: (+47) 21 55 76 47

www.eos-advokat.no

Wkrótce zapraszamy także do naszej kancelarii w Szczecinie.

REKLAMA

29728

DUŃSKA PARA KSIĄŻĘCA Z OFICJALNĄ WIZYTĄ W POLSCE

Szanowni Państwo,

Polityczna i gospodarcza rola Polski w Europie szybko rośnie. Nie jest to zaskoczeniem dla nikogo, zwłaszcza dla tych, którzy na co dzień współpracują z polskimi firmami lub mieszkają w Polsce. Znajduje to wyraźne odbicie w bliskich i intensywnych relacjach Polski z Danią. Współpraca między naszymi krajami wciąż jednak ma ogromny, jeszcze niezagospodarowany potencjał.

Oficjalna wizyta w Polsce następcy duńskiego tronu Jego Królewskiej Wysokości Fryderyka z małżonką Jej Królewską Wysokością Marią Elżbietą, podczas której w dniach 12-14 maja 2014 r. odwiedzą Warszawę i Szczecin, będzie skoncentrowana na doskonale się rozwijającej polsko-duńskiej współpracy i otwarciu nowych możliwości w przyszłości.

Parze Książęcej towarzyszyć będzie w czasie wizyty w Polsce liczna delegacja przedstawicieli duńskich firm gotowych do innowacji i współpracy z polskimi partnerami. Wizyta stanowić będzie okazję do nawiązania bezpośrednich kontaktów w sektorach rolno-spożywczym, mody i wzornictwa, energii i środowiska, zdrowia i rehabilitacji oraz obrony.

Czołowa pozycja Danii w rankingu innowacyjności Innovation Union Scorebord 2014 odzwierciedla to, co kluczowe w duńskim podejściu do biznesu i co stoi za duńskim sukcesem. Cieszymy się z możliwości wymiany konkretnych idei i pomysłów podczas nadchodzącej wizyty.

Oficjalna delegacja z Danii przybędzie do Polski, by się z Państwem spotkać i budować partnerskie projekty, dając impuls do dalszego rozwoju naszych krajów.

Wszystkich zainteresowanych zapraszam do śledzenia strony Ambasady: www.polen.um.dk.

Steen Hommel
Ambasador Królestwa Danii
w Polsce

DENMARK
& POLAND
cooperation & innovation
27th-31st May 2014

SKANDYNAWIA

KOMENTARZ

Polacy zdobyli zaufanie Norwegów

ALEKSANDRA F. ERIKSEN
dyrektorka generalna Polish Connection & Norwegian Accounting AS

Biurowo księgowo Norwegian Accounting AS działa już od 10 lat. Polskim przedsiębiorcom obecnym na norweskim rynku oferujemy usługi księgowe, w tym prowadzenie bieżącej rachunkowości, przygotowywanie raportów o obrotach, opracowywanie budżetów. Klienci mogą też skorzystać z usług rocznego rozliczania do Rejestru Rachunkowości, fakturowania, wyliczania i wypłaty miesięcznych pensji pracownikom, rozliczania danin publicznych. Nasi pracownicy mówią biegle nie tylko po norwesku i angielsku, ale także po polsku, co znacznie ułatwia współpracę. Współpracujemy z kilkoma kancelariami adwokackimi, dzięki czemu nasi klienci otrzymują pełną ofertę obsługi zarówno pod względem księgowym, jak i prawnym.

Polscy przedsiębiorcy w Norwegii najczęściej działają w branży budowlano-montażowej i stoczniowej. W 2013 r. pojawiło się także sporo firm transportowych, które świadczą usługi na zasadzie kabotażu. Ponadto Polacy, kierując się zapotrzebowaniem na rynku na „rodzime” usługi prowadzą także inne firmy, jak np. warsztaty samochodowe, zakłady kosmetyczne i fryzjerskie, a także kursy językowe.

Formalności, jakich muszą dopełnić zainteresowani założeniem działalności na rynku norweskim, są znacznie prostsze niż w Polsce. W Norwegii wiele spraw można załatwić drogą elektroniczną. Mimo tych udogodnień nie polecam rozpoczynania biznesu bez uprzedniego zapoznania się z warunkami prawnymi obowiązującymi w Norwegii. Niestety, zdarza się, że polscy przedsiębiorcy, całkowicie zaniedbując kwestie podatkowe, co sprawia, że ponoszą tego negatywne konsekwencje ekonomiczne.

Czasami także postępowanie wynika ze zbytniej wiary polskiego przedsiębiorcy w ustne obietnice norweskiego zleceniodawcy, a czasem to po prostu skutki zwykłego zaniedbania. Warto jednak zaznaczyć, że jeśli firma wykazuje szczerą chęć właściwego załatwienia wszelkich formalności, może to zrobić szybko i sprawnie.

Polacy nadal chętnie emigrują do Norwegii. Z początkiem 2011 r. weszła w życie nowa umowa podatkowa między naszymi krajami bardzo niekorzystna dla Polski w porównaniu do obowiązującej poprzednio. To pozwalało przypuszczać, że napływ Polaków na rynek norweską się zmniejszy. Skutek był jednak odwrotny. Przedsiębiorcy mają większą świadomość zmian i potrzebę zdobywania wiedzy na temat warunków prawnych prowadzenia biznesu na norweskim rynku. Wszystko wskazuje na to, że tak już pozostanie.

Norweska gospodarka rozkwita, a bezrobocie jest bardzo niskie. W budżecie przewidziano spore wydatki na budowę dróg i obiektów użyteczności publicznej. Norwescy przedsiębiorcy nie będą w stanie własnymi siłami zrealizować wszystkich prac, dlatego wciąż chętnie będą angażowali Polaków i polskie firmy, które zdołały już zdobyć ich zaufanie. [AGO]

” Nie polecam rozpoczynania biznesu bez uprzedniego zapoznania się z warunkami prawnymi obowiązującymi w Norwegii.

Nordycka szansa

Na przedsiębiorców, którzy chcą spróbować sił w Skandynawii, najwięcej możliwości czeka w branży budowlanej

Rafał Fabisiak

r.fabisiak@pb.pl ☎ 22-333-99-32

Kraje nordyckie to często trudne i w wielu aspektach bardzo specyficzne rynki. Ekspansja może być trudna, ale z reguły się opłaca. Co ciekawe, na tych rynkach mogą zaistnieć nie tylko największe firmy.

Wielkie budowanie

Wśród branż, które wymienia się w kontekście możliwości biznesowych dla polskich firm w Skandynawii, najczęściej pojawia się budownictwo. Firmy budowlane mają szansę znaleźć kontrakty w praktycznie wszystkich państwach nordyckich, ale w tym kontekście mówi się głównie o Szwecji i Norwegii.

– Nowy norweski rząd centrowprawicowy, wybrany na jesień 2013 r., zapowiedział duże inwestycje infrastrukturalne, które mają usprawnić sieć komunikacyjną kraju. Dlatego pojawia się szansa na budowlane kontrakty – mówi Lidia Puka z Polskiego Instytutu Spraw Międzynarodowych.

Z kolei w Szwecji jest duże zapotrzebowanie na nowe mieszkania. Tylko w 2013 r. rozpoczęto tam budowę 31 tys. mieszkań, czyli 46 proc. więcej niż w 2012. Liczba inwestycji w budynki wielorodzinne wzrosła o 55 proc., a w przypadku domów jednorodzinnych wzrost wyniósł 18 proc. Wydział Promocji Handlu i Inwestycji Ambasady RP w Sztokholmie zaleca poszukiwanie odbiorców usług budowlanych głównie w dużych aglomeracjach – Sztokholmie, Göteborgu, Malmö – a także na południu Szwecji.

Według informacji Skandynawsko-Polskiej Izby Gospodarczej (SPCC), polskie firmy mogą znaleźć oferty zwłaszcza przy remontach i pracach wykończeniowych. Ruch w budownictwie to także szansa na znalezienie zatrudnienia przez wykwalifikowanych pracowników budowlanych. Izba zwraca

► **PRZED WSZYTKIM BUDOWLANKA:** Norwegia planuje inwestycje infrastrukturalne, a w Szwecji rośnie zapotrzebowanie na nowe mieszkania. Dla polskich firm budowlanych to szansa na nowe kontrakty, ale trzeba pamiętać o silnej pozycji związków zawodowych w państwach nordyckich. [FOT. BLOOMBERG]

ca też uwagę, że w Norwegii zaplanowano również duże inwestycje w energię odnawialną (przeznaczono na nie około 800 mld USD), co będzie szansą dla firm inżynierskich i technologicznych z tego sektora.

Skandynawska specyfika

Szansę na projekty budowlane są także w Danii. Jacek Wójcikowski, I radca w Wydziale Promocji Handlu i Inwestycji Ambasady RP w Kopenhadze, podkreśla jednak, że firmy polskie, które chcą spróbować sił na tym rynku, muszą się liczyć ze specyfiką duńskiego rynku pracy.

– W Danii nie ma kodeksu pracy, a wszystko, co się dzieje w tym zakresie, jest uregulowane historycznie lub społecznie. Bardzo silną pozycję mają tu związki zawodowe, które zajmują się nie tylko negocjacją układów zbiorowych, ale nawet konsultacjami dotyczącymi poszczególnych pracowników i ich wynagrodzenia. Uruchomiono nawet specjalny rejestr tzw. RUT, w którym zagraniczne firmy rozpoczynające działalność w Danii muszą

zamieszczać informacje nt. swoich firm, pracowników, a także miejsca świadczenia usług. Ogólnie polskim firmom czasem ciężko się zorientować w tym systemie – opowiada Jacek Wójcikowski.

Podkreśla jednak, że rodzime firmy rozpoczynające działalność w Danii coraz częściej zwracają się o pomoc jeszcze przed wejściem na rynek, by uniknąć tych problemów.

– Poza tym warto się rozearczyć za możliwościami w branży metalowej, IT, ale i turystyce medycznej czy w sektorze spożywcym. Duńczycy po kryzysie nieco bardziej patrzą na ceny towarów niż wcześniej, jednocześnie zwyczajowo wymagają wysokiej jakości – dodaje Jacek Wójcikowski.

Odpowiedni produkt

Zdaniem Lidii Puki, mimo wszystko należy pamiętać, że w krajach nordyckich konkurencja cenowa nie do końca się sprawdza.

– Skandynawowie cenią markę, jakość towarów. Polskę uważają za świetnego producenta, ale części i elementów, a nie gotowych produktów.

Problemem polskich firm jest to, że na razie albo nie potrafią stworzyć silnych marek, albo wypromować się na tych rynkach. Wyprodukowanie luksusowego produktu specjalnie pod kraje skandynawskie może być ryzykownym pomysłem, ale niekoniecznie złym – ocenia Lidia Puka.

Jako przykład podaje produkowane w Stanach Zjednoczonych Tesle S, czyli luksusowe auta elektryczne, które należą do najpopularniejszych samochodów w 5-milionowej Norwegii. Przykładem jest także daleko szukać.

– Norwegów bardzo zainteresowały narty Monck Customs produkowane nie przez dużą firmę, lecz 30-latkę w domu pod Warszawą – mówi Lidia Puka.

To dowód, że nie tylko duże firmy mają szansę na sukces w Skandynawii. Ale potrzebny jest odpowiedni produkt.

Wśród potencjalnych skandynawskich branż, w których polskie firmy mogą spróbować sił, SPCC wymienia także sektory IT w Norwegii oraz meblarski i kosmetyczny w Finlandii.

ROZMOWA Z CONRADEM WALLENRODHE, SZWEDZKIM ADWOKATEM, KTÓRY OD 17 LAT MIESZKA W POLSCE I PRACUJE W WARSZAWSKIM BIURZE KANCELARII LINKLATERS

Dream team doskonały

„Puls Biznesu”: Różnice między Polakami i Skandynawami są wyraźne: inny styl i standard życia, kuchnia, zwyczaje. A jak to jest z mieszkańcami państw skandynawskich? Czy Szwed różni się od Norwega?

Conrad Wallenrodhe: Szwedzi, Norwegowie, Finowie i Duńczycy mają swoje wyjątkowe cechy, które są wdzięcznym tematem do budowania stereotypów, jak i nierzadko przedmiotem wzajemnych żartów. Różnice te widać zwłaszcza w podejściu do biznesu. Szwed jest mistrzem planowania i organizowania spotkań, które są rozpisane w agendzie co do sekundy. Norwegowie żartują ze Szwedów, że ci spotykają się, nawet po to, aby naradzić się, kiedy ma odbyć się kolejne spotkanie. Ale gdy Szwed już podejmie najważniejsze decyzje, rozpoczyna szybkie działania. W rezultacie po miesiącach spotkania się, w jeden dzień potrafi wprowadzić decyzje w życie. Norweg natomiast nie uważa, że spotkanie biznesowe jest po to, by rozmawiać o biznesie, ale by się poznać, zaprzyjaźnić. Dla Szweda przysłowiowe rozmowy o pogodzie są stratą czasu. Oba narody różnią się także w kwestii podejmowania ryzyka. Norweg jest bardziej skłonny do ryzykowania, Szwed natomiast szuka bezpieczeństwa. Stąd tak dużo spotkań u Szwedów – trzeba rozważyć wszystkie za i przeciw inwestycji, ale dzięki temu współpraca ze Szwedem jest długofalowa. Ten naród nie stawia na krótkie zyski.

Ponadto Szwedzi unikają tworzenia hierarchii. Każdy pracownik może wyrazić swoją opinię, a prezes bierze ją pod uwagę. Nie ma tytułomani, ludzie zwracają się do siebie po imieniu. Pamiętam, że gdy raz zakładaliśmy spółkę w Polsce i do Warszawy przybył szwedzki inwestor, Polacy byli skostnieni, że ktoś pyta ich o zdanie, a nie mówi wprost, co mają robić. W Norwegii natomiast decyzje z reguły podejmuje naczelny zarządzający, od niego wszystko zależy. Dlatego jeśli w spotkaniu biznesowym nie uczestniczy prezes, często decyzja nie zapada, bo nie ma jej kto podjąć. W Szwecji natomiast pracownicy uczestniczą w spotkaniu mają wszystkie pełnomocnictwa i mogą działać.

Na półwyspie funkcjonuje pojęcie skandynawskiego dream teamu, w którym każdy naród ma swoje zadanie. Fin oczywiście byłby dyrektorem technicznym, zakładając, że byłoby to przedsiębiorstwo produkcyjne, gdyż naród ten jest uznawany za kreatywny i innowacyjny. Duńczyk byłby dyrektorem marketingu i sprzedaży, bo to

TO SIĘ PODOBA: Skandynawowie doceniają Polaków za lojalność, pracowitość oraz spryt w pozytywnym znaczeniu tego słowa. Polak zawsze znajdzie rozwiązanie, jest kreatywny — mówi Conrad Wallenrodhe.

[FOT. WM]

doskonali handlowcy, wszystko potrafią sprzedać. Norweg natomiast pełniłby funkcję dyrektora ekonomicznego, bo potrafi najlepiej rachować i trzymać w ryzach koszty. Szwed z kolei byłby dyrektorem administracyjnym, bo to mistrz planowania i prac zespołowych. Proszę zauważyć, że nie ma dyrektora zarządzającego, w tym modelu jest komitet zarządzający złożony ze wszystkich czterech dyrektorów.

Gdy dojdzie do spotkania Szweda i Norwega, znajdą kompromis?

Tak. Wymiana handlowa między Szwecją i Norwegią jest intensywna. Animożyje spradowają się raczej do strefy żartobliwej, bo w rzeczywistości oba narody bardzo się lubią.

Jak państwa skandynawskie podchodzą do współpracy z Polską?

W Polsce jest najwięcej firm szwedzkich, co zapewne wynika z wielkości Szwecji i jej potencjału ludzkiego w porównaniu do innych krajów skan-

dynawskich. Ponadto Polacy zawsze stanowili w Szwecji dużą mniejszość narodową i Szwedzi zdolali ich poznać jako wykształconych i zaradnych, a przede wszystkim lojalnych pracowników. Finowie pojawiają się bardziej w technicznym wymiarze. Duńczycy również są coraz bardziej aktywni na polskim rynku. Polska wyprymowała się jako miejsce dobre do biznesu BPO, czego dowodzi to, że wiele firm przenosi tu swoje działy księgowości, IT itd.

Co Skandynawom podoba się w Polakach, a czego w naszym zachowaniu nie mogą znieść lub zrozumieć?

Skandynawowie doceniają Polaków za lojalność, pracowitość oraz spryt w pozytywnym znaczeniu tego słowa. Polak zawsze znajdzie rozwiązanie, wykombinuje je, jest kreatywny. Ponadto Polacy słyną z zdolności informatycznych. Co więcej, okazuje się, że Polacy nie odbiegają wykształceniem i znajomością języków od Skandynawów, a nierzadko nawet ich przewyż-

sają, co nieraz wzbudza zdziwienie, ale i szacunek.

Co do rzeczy denerwujących, wiem, że wielu Skandynawów przebywających w Polsce nie może się nadziwić, że Polacy wysyłają większość listów jako poleczone z potwierdzeniem odbioru. Przykładem może być zawiadomienie ze wspólnoty mieszkaniowej o spotkaniu. Gdy list przychodzi do domu w godzinach pracy, trzeba się udać na pocztę i odstąpić swoje. Nie wiem za bardzo z czego to wynika, czy nadawca nie wierzy, że list dojdzie? Drugą irytującą rzeczą jest konieczność przedstawiania zaświadczeń, np. o niekaralności. W Skandynawii wszystko odbywa się na podstawie oświadczeń. Podpisując takie oświadczenie, bierze się za to odpowiedzialność. Na szczęście widać już w tej kwestii zmianę. Myślę, że gdyby dało się wziąć więzankę cech polskich i skandynawskich, powstałby z tego doskonały dream team.

Małgorzata Ciechanowska
m.ciechanowska@pb.pl | 22-333-99-35

Sankcje na Rosję

Jeszcze poczekajmy

„Ze względu na to, że dotychczas nie nałożono na Rosję sankcji, powinniśmy się wstrzymać ze spekulacjami, co mogłoby się stać w takim przypadku.

► **Kjell Arne Nielsen**, radca handlowy Ambasady Norwegii

„W przypadku nałożenia sankcji handlowych na Rosję przez Unię Europejską, Finlandia będzie jednym z największych przegranych ze względu na silne relacje handlowe z Rosją i dużą liczbę bezpośrednich inwestycji zagranicznych w Rosji. Potencjalne sankcje spowodują spadek liczby inwestycji w UE, a także mogą mieć wpływ na liczbę fińskich bezpośrednich inwestycji zagranicznych w Polsce. Nie sądzę więc, by stosunki handlowe między Polską i Finlandią stały się bardziej intensywne. W dłuższej perspektywie wojna handlowa rozluźni relacje Finlandii i Polski z Rosją. Obydwa kraje, jak i cała UE, będą się starały rozwijać stosunki gospodarcze z resztą świata, zwłaszcza jeśli chodzi o dostawę gazu.

► **Kari Vähäkangas**, radca handlowy Ambasady Finlandii (AGO)

Ciekawe dane

Inwestycje zza Bałtyku

6

► Tyle skandynawskich inwestycji w 2013 r. zakończono przy udziale Polskiej Agencji Informacji i Inwestycji Zagranicznych (PAIIZ), która odpowiada tylko za część zagranicznych przedsięwzięć w kraju. Wśród tych projektów znalazły się trzy fińskie (Itella Information, Alteams Group, Kemira), dwa duńskie (Q-Partners, dane dotyczące drugiego są utajnione) i jeden szwedzki (Robur Safe).

10

► Tyle projektów z krajów nordyckich prowadzi PAIIZ, z czego siedem to inwestycje szwedzkie, których łączna wartość sięga 64 mln EUR. Dzięki nim przybędzie w Polsce 1385 miejsc pracy. Poza tym agencja bierze też udział w jednym projekcie z Danii, jednym z Norwegii i jednym z Finlandii.

-3,7

mln zł ► Tyle szwedzkiego kapitału wycofano z Polski w 2012 r.

350

mln zł ► Tyle bezpośrednich inwestycji zagranicznych (BIZ) napłynęło do Polski z Danii w 2012 r.

560

mln zł ► Tyle fińskich BIZ udało się pozyskać w 2012 r.

211

mln zł ► Tyle wyniosły norweskie BIZ w 2012 r.

SKANDYNAWIA

Komentarz

Zysk dla firm

ANNA NOWAKOWSKA

dyrektorka ds. sprzedaży i marketingu, Stena Recycling

Właściwe zagospodarowanie odpadów to jeden z ważniejszych procesów operacyjnych dobrze zarządzanej firmy produkcyjnej. Kompleksowy system gospodarki odpadowej prowadzi do odzysku 70-80 proc. surowców i usprawnia logistykę wewnętrzną przepływu strumienia odpadów z miejsca powstawania do miejsca gromadzenia, by nie zakłócać procesów produkcyjnych i operacyjnych. Są także korzyści finansowe: przychody z odzysku surowców bilansują koszty obsługi systemu, a niekiedy stanowią dodatkowy przychód przedsiębiorstwa.

Stena Recycling, korzystając z wielu lat doświadczeń na rynkach skandynawskich, jest prekursorem kompleksowego podejścia do zarządzania odpadami w biznesie. Nasze doświadczenie i kompetencje w zakresie sposobów zagospodarowania odpadów w wielu branżach pozwalają na dopasowanie rozwiązań do potrzeb konkretnego przedsiębiorcy i specyfiki jego działalności. Obejmują: analizę struktury odpadów, wybór systemu sortowania, wyznaczenie optymalnych miejsc umieszczenia pojemników dostosowanych do rodzajów frakcji, ustalenie systemu logistycznego i częstotliwości odbioru odpadów, a także urządzenia kompaktujące odpady czy wewnętrzną stację recyklingu w przypadku odpadów na placu budowy.

Kruczość systemu zależy nie tylko od rozwiązań technicznych, ale też od zaangażowania i świadomości działania ludzi go obsługujących. Dlatego w Stenie przykładamy dużą wagę do szkoleń pracowników obsługiwanych przez nas firm, do czytelnego oznaczania pojemników i kontenerów, do pełnej transparentności rozwiązań zagospodarowania poszczególnych rodzajów odpadów. W Polsce coraz więcej przedsiębiorców z sektorów usługowych poszukuje rozwiązań i docenia szwedzkie standardy zarządzania odpadami. Np. zarządcy obiektów biurowych stosują opracowany przez nas system MultiSort. Zajmuje on minimalną powierzchnię, umożliwiając selektywną zbiórkę aż do 11 różnych frakcji i odzysk 75 proc. surowców, a także pozwala na bezpieczne zarządzanie dokumentami poufnymi przeznaczonymi do zniszczenia.

Materiał przygotowany przez

Skandynawowie stawiają na zielone

Dla wielu firm skandynawskich działania prośrodowiskowe to naturalny element strategii biznesowej

▶ dokończenie ze str. I

Sprzyjające warunki

Działania proekologiczne promuje także rząd fiński.

– Są programy rządowe, których głównym zadaniem jest pomoc w rozwoju technologii ekologicznych i energetycznych, popularnie zwanych Clean-Tech. Dla obecnego rządu jednym z priorytetów było stworzenie klastra skupiającego podmioty działające w tej branży. Finlandia przyjęła narodową strategię energetyczno-klimatyczną, której jednym z najważniejszych założeń jest obniżenie emisji CO₂ i wycofanie się ze stosowania węgla kamiennego – mówi Anna Pełka, radca ds. politycznych i ekonomicznych Ambasady RP w Finlandii.

Zgodnie ze strategią do 2020 r. 38 proc. produkcji energii ma pochodzić z źródeł odnawialnych, a około 60 proc. z elektrowni atomowych. Finowie uważają, że elektrownie atomowe produkują tzw. czystą energię, która nie zanieczyszcza środowiska. Dlatego budują kolejny reaktor atomowy w Oulu i planują budowę następnej elektrowni atomowej w gminie Pyhäjoki.

Nowe projekty proekologiczne w Finlandii często są związane z polityką innowacyjności, na którą państwo w 2013 r. przeznaczyło prawie 4 proc. PKB. Największym podmiotem zarządzającym kapitałem na ten cel jest agencja TEKES, odpowiednik polskiego PARP-u.

Innym powodem, dla którego Skandynawowie tak chętnie prowadzą „zielony biznes”, jest bardzo duża wiedza na temat negatywnego wpływu działalności człowieka na otoczenie i dążenie, by był jak najmniejszy.

– W Finlandii prawie wszystkie inicjatywy i projekty są z założenia proekologiczne i często jest to związane z wysoką świadomością społeczeństwa i biznesu, że wszystko, co się tworzy, powinno być prośrodowiskowe. To zatem kwestia kultury, nad którą pracowało przez lata – potwierdza Anna Pełka.

Skuteczni korepetytorzy

Liczne inicjatywy prośrodowiskowe podejmują także Skandynawowie działający na polskim rynku, np. fińska firma

energetyczna Fortum opracowała program badań nad produkcją adsorpcyjnego chłodu sieciowego, który realizowana jest we współpracy z politechnikami Częstochowska i Wrocławską.

W czerwcu 2013 r. w częstochowskiej elektrociepłowni Fortum uruchomiono testową instalację adsorpcyjną do produkcji chłodu, która ma charakter doświadczalny i będzie działała na potrzeby zakładu. Odpowie także na pytanie, czy może być konkurencyjna w stosunku do tradycyjnych urządzeń chłodniczych zasilanych energią elektryczną.

Przykładów proekologicznych przedsięwzięć prowadzonych przez Skandynawów w Polsce jest znacznie więcej. Warszawski budynek Atrium I szwedzkiej firmy Skanska zaprojektowano tak, by zmaksymalizować jego wydajność energetyczną, zmniejszyć zużycie energii o 51 proc., a wody o 60 proc. w porównaniu ze standardowymi budynkami w Polsce. Przepływ powietrza w wentylacji zwiększono o ponad 30 proc. w stosunku do polskich norm, zainstalowano monitory CO₂ kontrolujące jego zawartość w powietrzu, a do budowy wykorzystano wyłącznie materiały o zerowej lub niskiej toksyczności. Ponadto użytkownicy budynku mają maksymalny dostęp do światła dziennego i widoków na zewnątrz z co najmniej 75 proc. pomieszczeń.

Skandynawowie angażują się w Polsce także w inicjatywy edukacyjne i kampanie informacyjne, których celem jest podniesienie świadomości ekologicznej klientów i społeczności lokalnych. Ostatnio w Ambasadzie Szwecji podpisano umowę między Polską Agencją Rozwoju Przedsiębiorczości (PARP) a Europejskim Centrum Przedsiębiorczości (EuCP) w sprawie szkoleń promujących inwestycje w gospodarce odpadowej. Z EuCP będzie współpracować szwedzka firma Gästrike återvinnare. Adresatami projektu „Akademia Waste Management – Najlepszy sposób na Twój biznes” są przede wszystkim firmy z sektora MŚP. Podczas szkoleń, które mają się rozpocząć w kwietniu 2014 r.,

uzyskają informacje m.in. o systemowych rozwiązaniach gospodarki odpadowej na przykładzie Szwecji, metodach zbiórki śmieci i sortowania odpadów. Promowane będą również techniki pozwalające wykorzystać wartość energetyczną odpadów komunalnych. Projekt potrwa do połowy 2015 r.

Warto wspomnieć, że Szwedzi obok Niemców są liderami w dziedzinie odzysku, recyklingu i spalania odpadów. Opracowany przez nich system gospodarowania odpadami stał się tak efektywny, że nie tylko przetwarzają ponad 90 proc. odpadów, ale nawet je importują.

▶ EKOLOGIA ZWIĘKSZA KONKURENCYJNOŚĆ:

Firmy skandynawskie stale poszukują rozwiązań, dzięki którym będą mogły rozwinąć się zgodnie z ideą zrównoważonego rozwoju, a takie podejście sprawia, że są bardziej innowacyjne i zyskują przewagę konkurencyjną i silną pozycję na wielu rynkach – mówi Agnieszka Kowalczyk, dyrektor Skandynawsko-Polskiej Izby Gospodarczej (SPCC). [FOT. ARC]

OKIEM EKSPERTA

Szwedzkie „ekowsparcie”

MAGDALENA PRAMEFELT

Polsko-Szwedzka Izba Gospodarcza

W Szwecji informacja o postępach rozwoju produktów i usług proekologicznych zamieszcza Tillväxtverket, urząd ministerstwa gospodarki zajmujący się rozwojem przedsiębiorczości w regionach i rozszerzaniem działalności firm na międzynarodowym rynku w oparciu o innowacyjne rozwiązania. Tillväxtverket udziela pomocy finansowej na rozwój działalności proekologicznej w małych firmach lub ich organizacjach. Inną państwową instytucją Vinnova promuje zrównoważony rozwój przez finansowanie m.in. badań mających na celu rozwój efektywnych innowacji, korzystając przy tym również z pieniędzy unijnych. Istotną jest dostępność do wielu funduszy inwestycyjnych – na czele z państwowym ALMI Invest (głównie na start-up oraz innowacje) – dla przedsiębiorstw wprowadzających innowacje oraz oszczędności energii. Kapitał wysokiego ryzyka proponuje m. in. fundacja Industrifonden, przeznaczająca kapitał na unikalne technologie, produkty lub usługi, czy KTH Chalmers Capital,

spółka powiązana z prestiżową uczelnią – Królewskim Instytutem Technicznym. Z organizacji wspierających i rozwijających efektywną gospodarkę energią należą wymienne Sustainable Innovation in Sweden (SUST), centrum, które prowadzi duże pilotażowe projekty, wspiera innowacje i nowe firmy, prowadzi kampanie informacyjne i przyczynia się do wzrostu wiedzy. Firmy sektora energetyki mogą skorzystać z pomocy KIC InnoEnergy Szwecja, europejskiego inkubatora przedsiębiorczości zajmującego się m.in. rozwijaniem zrównoważonej energii, a poza tym oferującego specjalistyczne doradztwo, kontakty z europejskimi organizacjami oraz możliwości finansowania projektów, które uzupełniają inicjatywy badawcze, np. rozwój produktów, procesów lub usług o wartości komercyjnej. Ważnym narzędziem są też pożyczki udzielane np. przez urząd ds. energetyki, Energimyndigheten, wspierające unikalne technologie energii. Promowaniem zrównoważonego rozwoju w rolnictwie zajmuje się natomiast państwowy urząd Jordbruksverket, którego celem jest budowanie dynamicznej i konkurencyjnej gospodarki w kraju oraz produkcja zdrowej żywności. Urząd ma również za zadanie administrowanie unijnymi programami rozwoju obszarów wiejskich, poza tym wspiera działania proekologiczne i marketingowe.